

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohman.

Štev. 19.

V Ljubljani, 15. oktobra 1929.

XLVI.

VSEBINA: Nova ureditev države. — Jesensko gnojenje z apnom. — Izboljšanje travniške ruše. — Dosedanji uspehi s setvijo pšenice. — Setev žita v vrste. — Zakaj nimamo uspeha z izvozom sadja? — Izparivanje sodov. — Špargelj. — Spravljalj svoje orodje na svoje mesto! — Mlekarski in sirarski sejm. — Vinska razstava na velesejmu. — Vprašanja in odgovori. — Izdelovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Vestnik odseka za rejo kuncev. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Nova ureditev države.

Naša država se imenuje Jugoslavija!

Razdeljena je v devet banovin. Naša banovina je dravska banovina, in obsega bivšo ljubljansko in mariborsko oblast. Črnomaljski srez je prideljen savski banovini, srez Čabar pa dravski banovini.

Za bana dravske banovine je imenovan inž. Dušan Sernec, bivši minister itd., za podbana pa generalni inšpektor notranje uprave, dr. Otmar Pirkmajer.

V področje banske uprave spada tudi reševanje vseh kmetijskih zadev.

Pozdravljamo ta modri državni čin v trdnem zaupanju, da bo pripomogel našemu kmetijstvu do boljše bodočnosti!

Jesensko gnojenje z apnom.

Naša zemlja je skoraj povsod hvaležna za gnojenje z apnom. To dokazujejo malone vsi poskusi, in sicer zaradi tega, ker je ugodni vpliv apna mnogovrsten. Apno učinkuje na rahli peščeni zemlji kakor tudi na težki in vlažni zemlji. Po mnogih legah pride do veljave kot redilna snov, tako da deluje neposredno pri rastlinski prehrani. Drugod pa učinkuje posredno na rodovitost zemlje s tem, da pospešuje razvoj zemlje in gnojil, da zemljo razkisuje in jo rahlja. To velja zlasti v težki zemlji, kjer je ugodni vpliv apna posebno očiten.

O vsem tem se je že večkrat pisalo, toda še zmeraj premalo. Apno še zmeraj nima veljave, ki mu pripada. Naši kmetovalci se za taka vprašanja še zmeraj premalo zanimajo, dasi imajo najlepšo priliko, da delajo poskuse s takim gnojenjem in da se sami prepričajo o njegovi vrednosti. Kjer se količak čuti pomanjkanje apna v zemlji, tam naj se delajo poskusi z apnom na ta način, da se en del prostora (najmanj 100 štirj. metrov ali en ar) pognoji z apnom, drugi del pa ne. Gnojiti pa kaže k takim rastlinam, o katerih je znano, da potrebujejo

več apna, kakor so n. pr. detelje, posebno lucerna, potem korenstvo itd. Taki poskusi nas najhitreje in najbolj zgovorno pouče, ali je treba zemlji apna ali pa ne. Pri količak dobri volji, se dajo ti poskusi izvajati ne le v vsaki vasi, ampak tudi pri vsakem posestniku. Vsak gospodar naj za svojo zemljo in svoje sadeže s poskusi dožene, ali mu je treba apna ali ne.

Najugodnejši čas za gnojenje z apnom je prav sedaj v jeseni. Pred zimo ga je napeljati na njive, raztrositi in zavleči, da se pomeša z zemljo. Tudi na travnikih je za take poskuse jesenski čas najbolj ugoden.

Z apnom gnojimo v presledkih po 4 do 5 let. Zaraditega ga rabimo v večjih količinah, navadno po 15 do 30 q na en hektar ali po 8 do 16 q na oralo. Apno rabimo v različnih oblikah. Navadno jemljemo v prah gašeno apno (apneni prah) ali v moko zmleti apnenec (ogljikovo kislo apno) ali pa zmleti apneni lapor. Na splošno učinkuje v prah gašeno žgano apno še najhitreje in najboljše. Sicer je pa učinek zavisen od kakovosti zemlje kakor tudi od tega, koliko prirodnega apna se nahaja v zemlji in kakšni obliki.

R.

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

Izboljšanje travniške ruše.

Kakovost travnikov smatramo lahko kot zrcalo živinoreje. Kakršni so travniki, v takem stanju je tudi živinoreja. Kjer je dosti travnikov in so ti v dobrem stanju, tam je tudi živinoreja dobra. Kjer pa travnikov manjka ali so zanemarjeni, tam je tudi živinoreja slaba. In v takem položaju se nahajamo marsikje pri nas.

Slabi travniki dajejo malo krme in slabo krmo, ki sestoji v glavnem iz malovrednih zelišč in trav. Navadno je polno plevela. Vse to se v svojih posledicah pozna tudi na živini, posebno v zimskem času. Živina je v takih razmerah slabo rejena in daje malo užitka.

Na travnikih po sicer ugodnih legah imamo še bogate zaklade, ki so zakopani in ki jih moramo dvigniti. To bomo dosegli še najhitreje z **dobrim gnojenjem**. Z gnojenjem ne vplivamo samo na večjo rodovitost ruše, ampak tudi na večjo tečnost pridelane krme, ki vpliva zopet od svoje strani na večjo mlečnost in druge ugodnejše užitke.

Najugodnejši čas za gnojenje je jesen. Zato bi ne smel ostati noben travnik do zime brez gnojenja. Največji uspeh dosežemo s **popolnim gnojenjem**, s katerim damo zemlji fosforovo kislino, kali in dušik. Prav ugodno učinkujeta hlevski gnoj in gnojnica, razun teh pa umetna gnojila, ki vsebujejo vse tri glavne hranilne snovi. Tomasova žlindra in kalijeva sol sta za jesensko gnojenje tako izvrstni gnojili, da bi jih morali povsod rabiti. Najbolj uspešno jih rabimo, če gnojimo menjače, eno leto s Tomasovo žlindro in kajnitom, drugo leto pa s hlevskim gnojem ali gnojnico. Stem skrbimo obenem za hranilne snovi in za razvoj glivic, ki se udeležujejo razkroja in prehrane rastlin. S takim gnojenjem se zboljša sestava travniške ruše in sploh ves pridelek. Plevelna zelišča se umikajo in polagoma izginejo, namesto njih se pa prikažejo dobre trave in detelje. V par letih se ruša izpremeni, postane gostejša in boljša, posebno še v tem primeru, če smo vrgli med redkejšo rušo nekoliko travnega semena.

S takim ojačenjem ruše si pomagamo v živinoreji in v poljedelstvu, kajti po dobri krmi pridemo tudi do boljšega gnoja in z boljšim gnojem do večje rodovitnosti zemljišč.

R.

Dosedanji uspehi s setvijo pšenice.

Lansko leto je priredila Kmetijska družba povodom svojega 160 letnega jubileja prvo večjo razstavo žita, ki je pokazala na klasju in zrnju, da smo tudi v pridelovanju žita napredovali in da smo dosegli pridelke, ki se odlikujejo po količini in po kakovosti. Vprašanje je le, ali smo te uspehe, ki smo jih našli na razstavi, obrnili v svoj prid, ali pa je šla vsa razstava mimo nas brez vsakih praktičnih posledic.

Na razstavi smo videli odlične uspehe s pšenično sorto „**Sierban Prolific**“, ki jo je razstavil g. Fr. Kupnik iz Kostivnice. Po njegovi izpovedi je dosegel s to sorto veliko bogatejšo žetev, ki je dala pri setvi v vrste trikrat toliko kakor pri setvi na široko, v obče pa dosti več kakor domača pše-

nica. Vprašanje je, ali se je kdo izmed obiskovalcev tako daleč zanimal za to sorto, da bi jo bil dobil za poskuse od g. Kupnika in jo posejal na svojem posestvu? Kakšen uspeh je dosegel s to sorto? Ali je ta pšenica vredna, da delamo z njo nadaljnje poskuse?

Močno je zanimala posetnike razstave tudi **domača beltinska pšenica**, ki je dala na 1 ha 32 q pridelka ali na oralu 18 q. Ali je kdo napravil kak poskus s to pšenico in s kakšnim uspehom? Koliko pridelka se je drugod doseglo s to sorto in kakšnega zrnja je bila pšenica?

Te dve vrsti pšenice sta se kot taki na razstavi pred vsem odlikovali po svoji bogati rodovitosti in sta v resnici zaslužili vso našo pozornost.

Ugodni uspehi so se pokazali pri pšenici tudi z **globokejšo pripravo zemlje**. To izkušnjo je pokazal na pšenici g. Dobovšek iz Boštanj. Tudi ta uspeh je bil vreden posnemanja. Ali je kdo napravil letos tak poskus in s kakšnim izidom?

Tudi z **redkejšo setvijo** je bil podan lep uspeh, ki ga je dosegel g. Šercelj iz Semiča in ki je pridelal 25 q pšenice na 1 ha. Ta pridelek je za razmere malega posestnika tako lep, da ga je jemati tudi za zgled in za nove poskuse. Poudariti pa je, da je bila pšenica spomladi okopana, najbrž z brano, da se je zemlja krog pšeničnih rastlin zrahljala. Pravilno okopavanje pšenice je mogoče le tam, kjer je pšenica sejana v vrste, ki so dosti narazen.

— n.

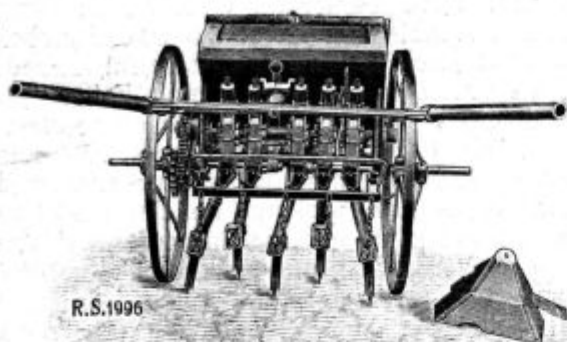
Setev žita v vrste.

Po naprednih deželah sejejo žito sploh v vrste, ker imajo s tako setvijo veliko ugodnejše uspehe. Pri nas smo v tem pogledu še močno zaostali in je temu dejstvu pripisati naše manj ugodne uspehe. Vzrok tej zaostalosti tiči v naših maloposestniških razmerah. Naši poljedelci imajo majhne parcele, na katerih je težko rabiti sejalne stroje, kakor so običajno vpeljani. Niti bolj imoviti posestniki se ne morejo odločiti za nakup sejalnega stroja, dasi jim nudi tak stroj raznovrstne prednosti. Boje se tudi dela z njim, ker mu niso vajeni, in se jim zdi, da je preveč zamudno in natančno. Pri nas se sploh težko odločimo za take novosti, dasi so drugod že davno vpeljane. Na Češkem so vasi, kjer ni kmeta, da ne bi imel sejalnega stroja. Ta mu ne pripomore samo do večjega pridelka, ampak mu prihrani tudi mnogo semena. Na večjih posestvih znaša ta prihranek toliko, da se stroj že v par letih izplača.

Pri strojih, ki sejejo žito v vrste, prihranimo 25 do 30% semena. Razentega je vsa setev veliko bolj pravilna in enakomerna. Za tako setev moramo tudi zemljo bolj skrbno pripraviti in zdrobiti, kar je že samo na sebi veliko vredno. Sejalni lemeži polagajo zrnje tudi enakomerno globoko v zemljo in v taki razdalji, da se mlade rastline lahko takoj od početka krepko razvijajo, ker imajo dosti svetlobe in zraka. Tako krepko rastoče žito nam tudi pozneje tako lahko ne poleže.

Zaradi vseh teh ugodnosti je potrebno, da se začnejo ti stroji širiti tudi pri nas. Vsak imovitejši posestnik bi si moral omisliti tak sejalni stroj za setev žita in drugih rastlin. Poklicani so za to po-

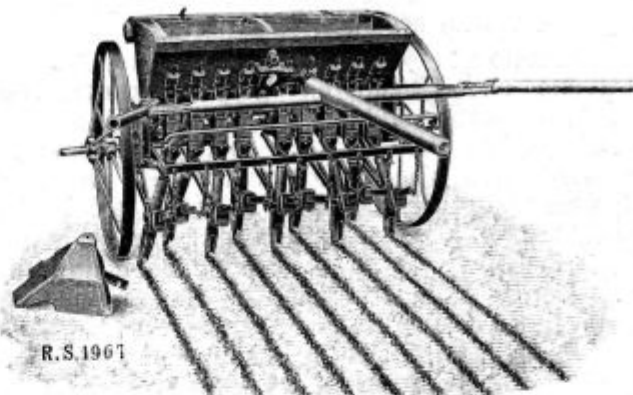
sežno izšolanci kmetijskih zavodov, ki morajo v v tem pogledu dajati dober zgled tudi svojim sosedom.

Slika 41. Ročni sejalni stroj. Teža 81 kg. Z njim posejemo 1.25 do 1.75 ha na dan.

Povsod po deželi imamo številne večje kmetije, ki bi morale iz lastnega nagiba nabaviti sejalni stroj, ne le za setev žita, ampak tudi za setev koruze, pese, repe, kar bi izdatno olajšalo in pocenilo vse pridelovanje. Res je, da zahtevajo ti stroji nekoliko več spretnosti in znanja, ali zato nudijo tudi več koristi.

Danes se dobe za male kmetije tudi ročni dvo-kolesni sejalni stroji, ki sejejo po 5, 7 in 9 vrst in ki tehtajo po 81 kg do 120 kg. Z njimi je mogoče dnevno

Slika 42. Ročni sejalni stroj. Teža 120 kg. Dnevno poseje 2 do 2.50 ha.

po 1.25 do 2.50 ha t. j. po 2 do 4½ orala obsejati. Ti stroji se dobe pri Kmetijski družbi po 1650 do 2360 Din.

Sliki 41. in 42. prikazujeta dva ročna sejalna stroja za setev v 5 in 9 vrst. Ti stroji se dajo urediti tudi za setev koruze in drugih okopavin z razdaljo vrst po 25 in 36 cm.

— r —

Zakaj nimamo uspehov z izvozom sadja?

Mnogokrat se je že govorilo o tej stvari in mnogo bo še dela, preden nam bo mogoče dvigniti naše sadjarstvo na ono stopnjo, ki bo kmetu producentu res v veselje in dobiček. V našem sadjarstvu je precej malobrižnosti. Vzrok temu pa tiči v dejstvu, da smo še do danes premalo storili za to panogo.

Oglejmo si malo поблиže naše sadovnjake. V njih vidiš vsemogoče vrste jabolk, hrušk, tu pa tam tudi breskve in slive. Vse to je pripuščeno bolj samim sebi, brez prave nege. Opravljajo se navadno le najnujnejša dela, samo v toliko, da se ohrani drevo pred mrčesom in poginom. Krasno sliko naredi naši sadovnjaki, ko so polni božjega daru. Ko pa je potreba, pripraviti večjo količino blaga ene vrste, takrat navadno odpovedo. Kajti imamo preveč vrst in še teh pri prodaji ne sortiramo. Sortiranje je pa pri sadju jako važno, važnejše od vseh drugih opravil.

Ko pridejo kupci k nam, navadno pobere vse od kraja. Sortiranje pa izvedejo sami, ko pride blago na mesto. In velikokrat se zgodi, da to sadje, ki je namenjeno na trg kot blago za mošt, pride prebrano in kot prima blago lepo opremljeno kot namizno sadje. Sam sem bil pred leti priča takemu sortiranju. Blago je bilo nakupljeno pri nas za mošt in marmelado, a ko je prišlo na mesto, so ga lepo prebrali in lepo prodali za trikrat višjo ceno. Kupec se je še pohvalil in mi rekel: tam se izplača kupovati, ker mi z malimi stroški blago preberemo in prodamo, a izkupiček je navadno tak, da nam ostalo blago pride skoraj zastonj. To se dogaja posebno ob slabih in srednjih letinah.

Kdor hoče imeti uspeh z sadjem, ga mora predvsem pravilno negovati. Imeti mora veliko množino blaga ene in iste vrste in mora to dobro prebrati in sortirati po ameriškem načinu. Tako blago lepo spravljeno in opremljeno za trg, mora dati haska. Navadno se dobi za prvo in drugo vrsto skupaj več kakor za vse ostalo nesortirano robo. Kupcu je mnogo na tem, da je blago takoj pripravljeno za trg. Raje plačajo tako blago dinar dražje kakor za drugo.

Ako hočemo imeti več uspeha, moramo našo produkcijo prilagoditi trgu. Jasno je, da moramo slediti zahtevam konsumentov in ne obratno. Posebno še danes, ko je konkurenčni boj velik in se vse države zapirajo s carino.

Ameriško blago, ki po okusu niti zdaleka ne odgovarja našemu blagu, je vendar zaseglo skoro cel svet in ga danes obvladuje.

Zahvaliti se ima pa samo svoji solidnosti in dobro opremljenemu blagu.

G. Gomišček.

Izparivanje sodov.

V kletarstvu igra snaga pri posodi glavno vlogo. Žalibog, da se še velika večina naših vinogradnikov za to premalo briga, ali ima pred trgatvijo in pa pred pretakanjem posodo popolnoma zdravo ali ne.

V svoji službi sem imel nešteto prilik opazovati, da ima vino okus po plesnobi ali pa po ciku. Temu se izognemo, ako se namesto navadnega izparivanja z vročo vodo, poprimemo izparivanja sodov s paro na sledeči način.

Vsak količjak večji vinogradnik ali pa sadjar ima na razpolago žganjarski kotel. Kotel je napol-

niti do vrha s čisto vodo in ga zakuriti, da voda zavre. Namesto, da bi šla para skozi hladilnik, natakemo na cev, ki se odcepi od kape, kaka 2 m dolgo bakreno cev (ali tudi močno gumijevo cev, n. pr. od vinske črpalke).

Bakreno cev je na koncu tako vpogniti, da jo spravimo skozi veho navzdol obrnjenega soda. Popolnoma zaprt sod postavimo namreč na kako podkladj, tako da je voha spodaj. Na taki legi ga tako dolgo izparivamo, dokler niso obroči zunaj soda tako vroči, da roka ne vzdrži več vročine. Vroča para (100° C) izkuha iz lesa vse pomanjkljivosti in napake, ki so se v les zajedle, kar opazimo na tem, da se pod veho nabere vse polno črne nesnage. Ko začne iz soda kapljati čista voda, je sod popolnoma izparjen. Na to pustimo sod, da se ohladi, ga izplaknemo s čisto mrzlo vodo in pustimo odcediti in osušiti.

Osušen sod moramo „oviniti“, t. j. izplakniti s prekuhanim vinom ali moštom, ki ga v vročem stanju v sod nalijemo, sod zamašimo in tako kotamo, da tudi oba dna ovini. Za 100 l vsebine potrebujemo 1 l take kuhanice.

Tako pripravljen sod je popolnoma zdrav in sposoben za spravljajanje mošta in vina. Želim, da bi se tega priprostega načina naši kletarji sploh poprijeli, ker so vsi, katerim sem ta način svetoval, ž njim zelo zadovoljni. Tudi novi hrastovi sodi se tako pripravijo in ovini. Na ta način odpade zamudno prevažanje sodov v izparilnico ali k sodarju, in se prihrani mnogo na času in denarju.

Fr. Malásek.

Špargelj.

Izmed vseh naših kulturnih rastlin je špargelj najdobitikanosnejši pridelek. O njem lahko rečemo, da ga ne vzame ne toča ne moča.

Doslej pridelujejo pri nas špargelj v malem na vrtilih, kot neko posebnost. Gojiti se da pa tudi na njivah v večjem obsegu. Na trg prihaja danes iz inozemstva, za kar moramo naš dober denar dajati tujcem. Orne zemlje pa imamo toliko, da prav lahko vpeljemo še špargelj.

Špargelj je prvi pridelek. Pobiramo ga vsak dan od konca aprila do srede junija. Cena mu je od 10 do 30 Din kg. To so lepi denarci! Najhujša prede kmetu v pomladi. Zaloge na kašči in v kleti so porabljene in mošnja je tudi prazna. Kako bi zalegel skupiček za šparglje v tem času!

Špargelj uspeva povsod razen v nizkih legah, kjer je plitvo talna voda. Najljubša mu je srednje-težka in lahka zemlja; uspeva pa tudi v težki zemlji, a v taki je obdelovanje nerodno.

V malem pridelovati špargelj za trg ni dobro, ker se malenkosti ne izplača pošiljati na trg. Nasaditi ga treba v večjem obsegu na polje, ali pa po več kmetov skupaj iz enega kraj in vsaki po nekoliko.

Za špargelj treba zemljo 40 do 50 cm globoko rigolati. Ker pa je ročno delo predrago, naredimo to s Sackovim plugom št. 10. ali 12. v jeseni. Do pomladi pustimo zemljo neporavnano. V marcu pa poravnamo zemljišče in odmerimo vrste za nasad.

Razni so načini sajenja glede vrst, gostote in globokosti, pa tu opišemo tistega, ki je za obdelovanje z vprežno živino najcenejši in najpripravlnejši.

Vzdolž njive odmerimo vrste od 1.50 do 2 m narazen. V vsaki vrsti iztrebimo 20 cm globok in 40 cm širok jarek. Ko so jarki narejeni, nabodemo ob napeti vrvici po sredi jarka male količe, (50 do 60 cm dolge) v razdalji po 50 cm in ob vsakem naredimo kakih 10 cm visok in kakor streha položen pa okrogel kupček zemlje. Na to natrosimo v jarke podelanega gnoja. K vsakemu količku vrhu kupčka zemlje postavimo po eno rastlino ter razprostremo njene korenine navzdol po kupčku enakomerno. Potem zasujemo v jarek toliko zemlje, da so vrhi (popki) šparglja kakih 5 cm pokriti. Ako nasujemo več zemlje, odženejo šparglji slabotno, ali pa se celo zadušijo. Najročnejše gre to delo v dveh, da eden rastline postavlja, drugi za njim pa zasiplje.

V prvem in drugem letu ne dajo pridelka, ker so prešibki. Izpodrezovati jih začnemo šele v tretjem letu spomladi. Ako bi jih izpodrezovali že v drugem letu, bi nasad opešal in bi dajal v poznejših letih droben, malocenjen pridelek.

Da pa ne ostane zemljišče brez donosa, nasadimo prostor med vrstami s čebulo, česnom, nizkim fižolom, kolerabo, nizkostebelnim krompirjem kifelčarjem, torej z okopavino, ki ne raste tako visoko, da bi obsenčevala in škodovala šparglju.

V jeseni drugega leta zagnojimo nasad in zorjemo tako, da nastane po sredini špargljevih vrst kakih 15—20 cm visoka gredica, v sredi med vrstami pa razor. V tako prisuti gredi bodo spomladi odganjali beli špargljevi odganjki, kakršne zahtevajo odjemalci na trgu.

Vsled rednega izpodrezovanja špargljevih odganjkov do srede junija opešajo rastline. Da se okrepé za bodoče leto, treba jim je pognojiti vsako leto. Najboljše je pognojiti jim sredi junija ob zaključku režnje ali pa v jeseni. Pomladno gnojenje je malo prida. Ker pa nima kmet dovolj hlevskega gnoja, gnoji lahko dve leti z umetnim gnojem (fosforova, kalijeva ali dušikova gnojila in po potrebi tudi apno), vsako tretje leto pa s hlevskim gnojem.

Vsako jesen, ko stebela porumene, jih požanjemo in zažgemo, da pokončamo razne škodljivce, ki se nahajajo notri.

Pravilno oskrbovan špargljev nasad traja do 25 let.

Za nasad odbiraj samo krepke enoletne ali dvoletne rastline, katere si vzgojiš iz semena sam, ali pa kupiš pri zanesljivi vrtnarski tvrdki. Najboljše sorte so: zgodnji argenteuil, canover in snežena glava.

Jos. Strekelj.

Spravljaj svoje orodje na svoje mesto!

(Piše Vičanski Skerlec pri Veliki Nedelji.)

Ko iščeš orodje, se vselej jeziš, in časa veliko pri tem zamudiš!

Kolikega pomena je dobro kmetijsko orodje, je znano pač vsakemu gospodarju; ne zaveda se pa vsak, da zahteva orodje svojo posebno oskrbo in red; prvič zaraditega, ker stane denar in ker je

škoda, če bi po nemarnosti trpelo, drugič zato, ker izgubimo z iskanjem in popraviljanjem mnogo dragocenega časa.

Kjer je v gospodarstvu nered, tam se kaže to že na zunaj, okoli hišnega in gospodarskega poslopja. Gnoj na gnojišču je razkopan, kakor da bi ga nanosil veter. Samokolnice (tolige) in vozovi stoje na dvorišču na solncu in dežju. Verige ostajajo na vozovih, da jih lahko mimogredoči ponoči odnese. Vse izgleda, kakor da je na dvorišču mal sejem. Konjska vprežna oprava visi zunaj pod napuščem, kakor da je obešena nalašč tatovom na razpolago. Po hodnikih stoje v neredu razpostavljeni razni škafi in vedrice, da moreš priti le z opreznostjo mimo. Večkrat raznosijo otroci manjše orodje in ga puste ležati okoli hiše; tudi to lahko po noči izgine, ako se nihče ne briga, da bi ga spravil na določeno mesto. Znan mi je celo gospodar, ki je pustil čez zimo plug na njivi. Takih in podobnih nerednosti, ki imajo svoj izvor v slabi vzgoji kmetijskega narasčaja, bi se dalo naštet še dolgo vrsto.

Vsled nerednosti in slabega oskrbovanja se pri strojih lahko zlomi ali pokvari kak sestavni del, ki ga doma ne more popraviti in nadomestiti niti kovač niti ključavničar; poslati ga moramo v popravilo ali pa naročiti nanovo pri tvornici. Nastanejo čisto ogromni stroški, razentega pa zamuda časa in mnogo jeze.

V naslednjem hočem dati nekaj napotkov, kako se lahko izognemo vsem nepravilnostim in gmotni škodi.

Pri vsakem gospodarskem poslopu in naj je tisto še tako majhno ali tesno, se da določiti za vsako orodje gotov prostor. Predvsem naj imajo svoje mesto vozovi, v njihovi neposredni bližini pa bodi zložena oziroma obešena vsa priprava, ki spada zraven, n. pr. kolnice, garice, lestvice in svore vseh dolgoti, ki prihajajo tekom leta na vrsto. Ravnotako naj imajo plugi, brane in razni stroji enkrat za vselej svoje določeno mesto in to brezpogojno pod streho.

Vse manjše kmetijsko orodje pa bodi spravljeno pod ključem v posebni shrambi in tam lepo razvrščeno, tako da so na svojem stalnem mestu motike, lopate, krampi, vile, kose, itd., takisto imej svoj stalni prostor neobhodno potrebno tesarsko in vsako drugo orodje. Nekaj tega orodja se da obešiti, drugo položiti ali prisloniti. Ako si gospodar vse tako uredi, si je na prostoru prihranil, ne pa da bi mu ga primanjkovalo.

Znana je prislovica „snaga in red vzdržuje svet“. Resnica je, da se dobé kmetijski gospodarji, ki uvažujejo snago in red in jim gre vsled tega vse gladko, brez jeze in nevolje; resnica pa je tudi, da so taki gospodarji razmeroma bolj redke prikazni v naši mili Sloveniji.

V vsakem gospodarstvu je mogoče vzdržati red, a potrebno je, da se vsi domači ljudje navadijo nanj. Ako ima vsaka najmanjša reč svoj določeni prostor, jo lahko najdeš, tudi ponoči brez luči in vsake jeze ter se izogneš neprijetnemu iskanju. Razume se, da se mora predvsem gospodar sam navaditi na red, potem lahko to zahteva od svoje družine. Člane družine pa je treba navajati na red in snago „po malem“, s prijaznostjo, — a dosledno. Ako ne gre izlepa, mora iti izgrda! Čim si uvedel red v svojem gospodarstvu, si storil dobroto sebi in drugim; tvoj dober zgled vpliva na vse, ki pri-

hajajo iz soseščine s tvojo hišo v stik. Jaz sem že takoj v začetku, ko sem začel gospodariti, določil vsakemu, tudi najmanjšemu orodju svoje mesto in na ta način lahko hitro vse najdem, tudi če bi imel zavezane oči.

Vsaka shramba za orodje, ki se da odnesti, mora biti zaprta in dobro zaklenjena. Ravnotako morajo biti pod močnim zaklepom živinski hlevi in prostori za perotnino, krompir, pijačo itd., da so varni pred tatovi, ki bi se radi na lahek način polastili tega, kar si ti pridobil s težkim trudom. Tudi ključni naj imajo svoje določeno mesto, da jih moreš hitro najti. Ako so shrambe opremljene z močnimi ključavnicami, ne bodo mogli tatovi, če že pridejo, na tihoma vlomiti; nastali ropot te prebudi, da preženeš nepovabljenega gosta od hrana. Moje mnenje je, da kradejo taki lopovi le tam, kjer se jim vsled nereda in nemarnosti na kmetiji nudi ugodna prilžnost. Polagaj torej vsako orodje na določeno stalno mesto, shrambe za orodje in živila, a tudi hleve pa dobro in močno zaklepaj; s tem boš brez kakega posebnega truda prihranil veliko dragega časa in tatovi ti izlepa ne bodo silili k hiši!

Mlekarski in sirarski sejm.

Tudi letos je bilo naše mlekarstvo, posebno sirarstvo, dobro zastopano s svojimi izdelki na jesenski razstavi ljubljanskega velesejma. Udeležilo se je tega sejma 21 mlekarskih zadrug, in sicer: Nova vas na Blokah, Logatec, Podkoren, Rateče-Planica, Podhom pri Bledu, Hraše pri Lescah, Vrhnika, Stara Fužina, Osrednje mlekarne v Ljubljani, Šenčur, Ptuj, Ambrus, Št. Gothard, Naklo, Sodražica, Št. Rupert, Škofja Loka, Vodice, Polje v Bohinju, Savica, Semič in Oblastna mlekarne v Škofji Loki.

Na letošnjem mlekarskem sejmu se ni ocenjevalo mlekarskih izdelkov, temveč je imela vsa prirediteljstvo samo propagandni značaj, v svrhu povečanja konsuma domačih izdelkov in mleka. Zadruga so razstavile: sir emendolec in trapist, nekatere tudi maslo; oblastna mlekarska šola je poslala edamski sir, trapist in romadur. Izdelki mlekarne šole so prav dobro uspeli, zato upamo, da bo ona veliko pripomogla, da bomo izdelovali pri naših mlekarskih zadrugah razen emendolca in trapista, tudi druge vrste sirov ter tako preprečili ali vsaj zmanjšali uvoz dragih sirov iz tujine.

Omenjene mlečne izdelke je nadrobno razprodajal kmetijski odsek ljubljanskega velesejma, s čemur je bila dana možnost, prepričati se o kakovosti domačega sira, kakor tudi izdelkov posameznih mlekarskih zadrug. Sveže mleko, jogurt, kefir in smetano pa so prodajale Osrednje mlekarne v Ljubljani.

Zabeležiti je razveseljivo dejstvo, da se je kakovost našega sira zelo izboljšala. Izdelke posameznih zadrug (Mlekarske zadruga v Novi vasi na Blokah, v Logatcu in Vrhniki) lahko primerjamo z originalnim švicarskim sirom. Boljša kakovost domačega sira in primerne cene so vzrok, da se je uvoz švicarskega emendolca močno skrčil in da se je poraba domačega sira znatno dvignila. Pa tudi tuji zelo povprašujejo po našem siru.

Vinska razstava na velesejmu.

Kakor vse prejšnje, končala je tudi letošnja jesenska vinska razstava na ljubljanskem velesejmu z ugodnim uspehom. Sicer se je kupčija poslabšala, kar je v zvezi s splošnim denarnim pomanjkanjem in je vsled tega tudi konsum splošno manjši, toda pokazalo se je, da je taka vsakoletna prireditev na velesejmu s trgovskega stališča vendarle koristna in priporočljiva.

Letošnja prireditev se je v toliko predrugačila, ker se niso razstavila in točila samo buteljska vina, marveč tudi navadna, namizna vina iz sodčkov. Ta način je bolj praktičen ter se bo tudi v bodoče uvaževal, da morejo razstaviti svoja vina z malimi stroški tudi manjši posestniki.

Dalje se je pokazalo, da bo istotako iz trgovsko-prometnega stališča boljše, ako se vinska razstava oziroma vinski sejm **priredi rajši spomladi** namesto jeseni, ker je spomladi še mnogo vina na prodaj in je dana s tem večja možnost za posredovanje kupčije.

Letošnje razstave so se poleg Štajercev v lepem številu udeležili tudi dolenski in belokranjski vinogradniki s svojim pristnim pridelkom, ter tako pripomogli do boljšega imena svojih vinskih goric. Od Dolenjcev so razstavili: Člani metliške vinarske zadruge M. Molek, Štefanič in M. Stezinar, Lapajne-Didič iz Trške gore pri Novem mestu, graščak A. Ulm iz Klevevža, Janko Karlovšek in Alojzij Beretič iz Šmarjete, Ivan Kralj iz Zaloga pri Škocjanu, Ivan Deu iz Mokronoga, Del Cott iz Kostanjevice, Franc Kerin iz Sv. Križa pri Kostanjevici, Ivan Bogovič iz Brežic ter Bizeljska graščina.

Od štajerskih vinogradnikov so največ razstavili: znana tvrdka Clotar Bouvier iz Zg. Radgone (vse v steklenicah), graščina Herberstein iz Ptuj, samostan. Križniška uprava iz V. Nedelje, obl. vinarstva šola iz Maribora, obl. trtnica iz Slatine-Radenci, vinska trgovina G. Ozmeč iz Ormoža, Jožef Nadaž iz M. Sobote, i. dr. manjši posestniki.

Vsi razstavljalci so imeli še večje ali manjše zaloge lanskega in starejšega vina na prodaj, katerim je ta razstava — kakor upamo — pripomogla do popolne ali vsaj delne odprodaje, kajti mnogi interesi so si zabeležili naslove razstavljalcev, da se lahko naravnost nanje obrnejo.

Med tisočnimi domačimi in tujimi posetniki naj omenimo društvo: Zvezo čeških žurnalistov, ki so pogoščeni v razstavnem prostoru točno zabeleževali sorte in naslovljence za reklamne svrhe v njihovih listih. Za nekatera vina so kazali posebno zanimanje.

Fr. Gombač.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 60. Pri nas imamo precej sladkih jabol, ki jih tudi prešamo. Kakor je letina, mešamo jabolka tudi med hruške, ali le redko. Jabolčnik pa postane navadno temnorjav in dobi okus po gnilobi ter ostane dolgo slaček in se na pomlad

navadno skisa. Kako se iz sladkih jabol napravi dobra in stanovitna pijača? (M. Z. iz L.)

Odgovor: Sladka jabolka sama zase niso za sadno vino sposobna, ker imajo premalo kisline. S takim moštom imamo vedno sitnosti, kakor jih v vprašanju navajate. Da se pa ognete tem neprilikom, mešajte jih s kislimi poznimi jabolčnimi vrstami, zlasti lesniko. Švicarji mešajo n. pr. sladka jabolka s trpkimi hruškami itd. Iz take mešanice jabol in hrušk dobimo potem prav dobro in stanovito sadno vino. Za kipeenje moštov pa uporabljajte tudi čiste droži, ki jih lahko in za mal denar nabavite pri Poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani, odnosno v Mariboru.

K.

Vprašanje 61. Kako dolgo in kako je pitati purane? (M. C. v Z.)

Odgovor: Navadno pitanje puranov traja 4 tedne, popolno opitanje pa 5 tednov. Pitati jih je s kuhanim krompirjem, koruzno moko in otrobi. Ta krmila jim mešamo in dodamo malo sesekane zelene klate in čebule. Popoldne jim je dajati ječmena, ovsa ali koruze za zobanje. Potrebno krmo je pokladati po trikrat na dan. Pri tem je imeti purane zaprte, da se preveč ne gibljejo. Za popolno opitanje jih je pa pitati z osvaljki (nudelni), ki jih napravimo iz testa zgoraj navedenih krmil. To šopanje naj traja dober teden dni, in sicer po trikrat na dan. Vsakokrat porijemo po 8 osvaljkov, pozneje tudi več, skozi goltanec. Pri tem je treba previdnosti, da se živali ne zaduše.

— n.

Sadni sejem

na Ljubljanskem velesejmu od 19. do 24. oktobra 1929.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Zagorje ob Savi je zborovala 14. julija t. l. Od 88 članov je bilo 23 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica živa delovala. Ker je manjkalo podpor, je sklenila prirediti kmetijsko tombolo. Računski zaključek izkazuje 3568 Din gotovine. Za delegata sta bila izvoljena Ašič Al. in Koprivc Tom. Pri slučajnostih se je sklenilo nabaviti en okopalnik, trijer pa daruje podružnici Martin Drnovšek. Zaradi cementa za gnojnične jame se je razvila burna debata in sta dva prosilca odstopila istega v korist ostalim.

Kmetijska podružnica Velike Lašče je zborovala dne 28. julija t. l. Od 107 članov je bilo 47 navzočih. Odbor je imel 6 sej. Iz poročila je povzeti, da je podružnica nabavila skupaj 15.000 kg umetnih gnojil. Za delegate so bili izvoljeni Pucelj Fr., Lunder Fr. in Hočevan Fr. Pri slučajnostih se je uredilo vprašanje glede mesta za mlatilnico in nakupa stiskalnice za slamo.

Kmetijska podružnica Šmarje - Skofljica je zborovala dne 4. avgusta t. l. Od 67 udov je bilo 32 navzočih. Iz zapisnika povzamemo, da je imela podružnica 2678 Din dohodkov in 976 Din stroškov, tako da znaša prebitok 1702 Din. V odbor so bili izvoljeni: Ogorelec Vinco načelnikom in za odbornike Perovšek Jak., Trtnik Al., Gerbaš Iv., Kastelic Jakob ml., Lampič Jos., Perčič Ant. in Kastelic Jos. Za delegata sta bila izvoljena: Ogorelec Vinko in Perovšek Jak. Pri slučajnostih so se uredile pristojbine za rabo čistilnika in travniške brane pri nečlanih. Sklenilo se je prositi podporo za nakup večje mlatilnice.

GOSPODARSKE STVARI.

Sadna razstava (sadni ogled). V nedeljo, dne 20. oktobra 1929 se vrši v Stariloki pri Škofjiloki sadna razstava. Razstava se vrši v dvorani pri g. Fortunovcu v Binklu št. 18. Razstava traja samo en dan (od zjutraj do večera). Kmetovalci! Sadjarji! Obiščite to velekoristno prireditev, ne zamudite prilike, da se v podrobnem seznanite z najboljšimi sortami domačega namiznega sadja. Ob priliki razstave se vršijo strokovna predavanja odličnih naših pomologov. Ugodne zveze z vlaki in avtobusi! — Vstopnina 3 Din za osebo. K obilni udeležbi vabi odbor!

Zaradi hmeljske krize. Hmeljarsko društvo za Slovenijo je izročilo gosp. ministru obširno spomenico, v kateri uvodoma povdarja, da je zaradi katastrofalno nizkih hmeljskih cen, ki daleko ne krijejo pridelovalnih stroškov, da celo niti stroškov za obiranje hmelja, nastala posebno v Savinjski dolini, splošna gospodarska kriza, ki grozi uničiti obstoj mnogih hmeljarjev, ako ne bo prišla hitra pomoč od strani merodajnih činiteljev. V svojem memorandumu povdarja Hmeljarsko društvo nujnost naslednjih ukrepov: 1. Mednarodna oblastva naj podelijo najhujše prizadetim hmeljarjem primerne subvencije, kakor to izvršuje bratska Českoslovaška država napram svojim državljanom — hmeljarjem. 2. Kreditnim zadrugam naj se poskrbi ceneno, če mogoče brezobrestni kredit. 3. Zemljiški davek za leto 1929. se naj pri zemljiščih, nasajenih s hmeljem, odpiše ali vsaj plačilo odloži za eno leto. 4. Ker se je bati, da ostane velika količina hmelja neprodana, se naj zniža tovarnina za hmelj do naše severne meje vsaj za polovico, t. j. od 42.50 Din na 21.50 Din za 100 kg, kajti tovarnina je danes za hmelj najobčutnejša. 5. Ker se letos velika množina hmelja izvažala preko Nemčije in Avstrije v Anglijo, naj se skuša doseči za tranzitni transport v navedenih državah istotako znižanje tovarnine. 6. Dovolj naj se carine prost uvoz za juto, ki se v naši državi ne izdeluje in ki služi za pakovanje hmelja za inozemski transport, kajti s carino obremenjena juta se kot embalaža hmelja zopet pošilja preko državne meje. Uvozna carina za juto znaša 35 zlatih Din za 100 kg, za juto, ki ima modre proge, pa se poviša za 40%. 7. Ukine naj se uverjenje valute pri izvozu hmelja, ker se večinoma ves hmelj, t. j. 99% vsega pridelka, izvažala v inozemstvo. 8. Povodom sklepanja novih trgovinskih pogodb naj se skuša kolikor mogoče znižati carina za naš hmelj. 9. Naša uvozna carina za tuj hmelj naj se zviša. 10. Za primer, da bi Nemčija zahtevala olajšavo za uvoz svojega piva v našo državo — kakor je to bilo čitati v časopisih — naj se tej želji od naše strani kolikor mogoče ugoditi, ker je Nemčija največji konzument našega hmelja.

KMETIJSKE NOVICE.

Kmetijska tombola v Zagorju je uspela nad vsako pričakovanje. Prireditelji so imeli za naporno delo najlepše plačilo v splošnem priznanju občinstva. Razstavljeni dobitki so tvorili prav pestro sliko. Darovalci so prinesli ali poslali od blizu in daleč toliko lepih dobitkov, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Zato izreka podružnica Kmetijske družbe vsem in vsakemu posebej prav iskreno zahvalo. Zanimanje se je dvigalo stopnjuje, tako da srečke niso bile le do zadnje razprodane, temveč jih je lepo število še zmanjkalo. Podružnica bo skušala čisti dobiček uporabiti tako, da se tudi pri nas dvigne kmečko gospodarstvo in kultura na ono stopnjo, ki mu pripada. Glavnega in tudi ostali lepi dobitki je srečna usoda naklonila večinoma res potrebnejšim.

Razpis nagrade za proizvajalce svežih jajc. Da bi se proizvajalcem jajc dala vzpodbuda za proizvajanje svežega blaga za konsum (čajna jajca), je kmetijsko ministrstvo raz-

pisalo nagrado od 5000 Din onemu prodajalcu, ki bo prvi po tem razpisu dobavljaj na tržišča v kontrolnih mestih v Beogradu, Zemunu, Novemgradu, Somboru, Subotici, Osijeku, Zagrebu in Ljubljani jajca zaznamovana z dnem, ko so bila izležena, in z imenom (tvrdo) proizvajalca. Ministrstvo bo v 2 do 3 mesecih objavilo kontrolni dan. Na ta dan naj proizvajalci pri mestnem magistratu prijavijo, da svoja jajca prodajajo z napisom datuma in proizvajalca in prinesejo dokaze o tem (lastne kontrolne knjige, fakture, potrdila od kupca ali slično). Prvenstvo za nagrado imajo člani kake perutninarske selekcijske zadruge, katerih jajca imajo največjo povprečno težo. — Podrobnejše informacije daje kmetijski oddelek velikega župana v Ljubljani.

DOPISI.

Nedelica, Prekmurje. 20. marca t. l. je bilo pri nas ustanovljeno toli potrebno „Radomsko društvo“ za vzgojo in mlečno kontrolo simodolske pasme, ki je pri nas najbolj razširjena in udomačena. Kako je bilo to društvo res potrebno, se vidi že na tem, da je takoj pristopilo nad 50 članov in si izvolili sledeči odbor: **Bakan Štefan**, posestnik v Nedelici, predsednik, **Režanja Štefan**, posestnik v Nedelici, tajnik, in odborniki: **Ivan Greif**, župni upravitelj v Turnišču, **Matjaž Čeh**, posestnik v Nedelici in **Štefan Ružič**, posestnik v Nedelici. Odborove seje se vrše redno vsak drugi mesec, istotako se tudi vrši redno in z veliko natančnostjo in razumevanjem mlečna kontrola. Kot prvi in veliki uspeh lahko zaznamuje društvo pridobitev čistokrvnega plemenjaka simodolca, ki ga je nabavilo društvo od g. **Elemira Vajde** v Čakovcu za kupno ceno 15.000 Din. Od tega je plačalo društvo 3210 Din, ostanek 11.790 Din pa je prispeval oblastni odbor v Mariboru. Bika-plemenjaka je izročilo društvo g. **Štefanu Bakanu**, predsedniku društva v Nedelici. Vse priznanje in zahvalo smo dolžni za ustanovitev tega tako potrebnega društva g. inž. **B. Venku**, oblast. živinorej. nadzorniku v Ormožu in g. **Franu Pavlici**, bivšemu okr. ekonomu v Dol. Lendavi. Oba gospoda sta požrtvovalno in neumorno prirejala v Nedelici, kot središču simodolske pasme v Prekmurju, razna živinorejska predavanja, vzpodbujala in navduševala posameznike k vztrajnosti, dokler nista 20. marca t. l. ustanovila društva. Ko se najtopleje zahvalujemo oblastnemu odboru za velikodušni prispevek pri nakupu bika-plemenjaka, pa izražamo iskreno zahvalo tudi gg. inž. **Venku** in **Franu Pavlici** za vestnost in ju prosimo, da se zavzameta za naše društvo tudi še v bodoče.

VESTNIK ODSEKA ZA REJO KUNCEV.

Kuncerejski tečaj v Laškem se je dne 6. oktobra izvršil v popolno zadovoljstvo vseh 25 udeležencev, ki so prišli od raznih strani Slovenije skupaj. Najprej so si ogledali kuncerejsko razstavo v hotelu „Savinja“ ki je vsem prav ugajala. Tečaj je otvoril sklicatelj g. **Kuntara** s pozdravnim nagovorom. Tajnik **İnkret** je razložil pomen društvenega delovanja in obdelal kunčje pasme. Sledilo je predavanje g. **Kuntare** o Angora-pasmi in njeni rejji. Nato so si udeležniki ogledali dom g. **Kuntare** z vzorno obdelanim vrtnom in zglednimi napravami za rejo Angora-kuncev. Videli so, kako skrbno neguje to pasmo g. **Kuntara** in kako živali celo češe in striže. Opoldne je pogostila ga. **Kuntara** tečajnike s prav dobrim obedom, na čegar sporedu so bila razna jedila in pečenka od kunca. Med veselim razgovori in godbo je čas hitro potekal in so se mo-

rali udeležniki s toplo zahvalo za izredno gostoljubnost kmalo posloviti od požrtvovalnih gostiteljev in odpotovati zopet na svoje domove.

URADNE VESTI.

Kmetijska družba je o priliki nove upravne razdelitve naše države poslala Nj. Vel. kralju in ministrskemu predsedniku naslednji brzojavki:

Nj. Vel. kralju Jugoslavije Aleksandru I.
Beograd.

Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani si dovoljuje prositi Vaše Veličanstvo, da sprejme udano zahvalo za veliki državniški čin, s katerim se uresničuje ideja enakosti in edinstva ter upravne dekoncentracije. Kmetijska družba ponovno izreka Vašemu Veličanstvu neomajeno zvestobo naših kmetovalcev. Kmetijska družba v Ljubljani. Trček Fran, predsednik.

„Gospodu ministr. predsedniku, generalu Petru Živkoviću, Beograd. Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani Vam, gospod ministrski predsednik, iskreno čestita ter se Vam zahvaljuje, da ste kot prvi svetovavec Nj. Vel. kralja pripomogli pri modrem državniškem činu, s katerim je dobila naša država enotno ime ter upravno dekoncentracijo v skladu z gospodarskimi interesi. Kmetijska družba v Ljubljani. Trček Fran, predsednik.

Podpore za vzorna gnojišča. Prošenj za podpore za napravo vzornih gnojišč in gnojničnih jam je dospelo blizu 150, izmed katerih se je izbralo 50 najbolj upoštevanja vrednih. Načelno se je vzelo v obzir samo tiste prošnje, ki so jih priporočale podružnice, ter od vsake podružnice po eno. Odbranih 50 prošenj je družba predložila kmetijskemu ministru, ki bo končno odločilo glede podelitve podpor. Dokler družba ne dobi v ta namen določene vsote od kmetijskega ministristva, ne more dodeliti prispevkov za napravo gnojišč in gnojničnih jam, zato je vsako pospeševanje prošenj od strani prosilcev brez pomena. Prošenj, vloženih po roku, določenem v „Kmetovalcu“, ni bilo mogoče upoštevati.

Kmetijska družba.

VABILA

v občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjalo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodalen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Črna, v nedeljo, 27. oktobra 1929. ob enajstih dopolne v osnovni šoli; Mengeš, v nedeljo, 10. novembra 1929. ob treh popoldne pri g. Frančiški Kralj v Vel. Mengšu, štev. 73.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	260.— do —	240.— do	215.—
	rž	1 „	250.— do 235.—	240.— do	215.—
	ječmen	1 „	230.— do 250.—	250.— do	—
	ovse	1 „	235.— do 260.—	250.— do	—
	proso	1 „	250.— do 215.—	250.— do	275.—
	koruza (nova, sušena)	1 „	260.— do —	275.— do	—
	alda	1 „	260.— do 290.—	250.— do	300.—
	fižol, ribničan	1 „	450.— do —	450.— do	550.—
	fižol, prepeličar	1 „	475.— do —	— do	—
	krompir	1 „	75.— do 100.—	80.— do	125.—
Seno in slama	sladko seno	1 „	90.— do —	75.— do	85.—
	kislo seno	1 „	75.— do —	70.— do	80.—
	slama	1 „	— do —	60.— do	65.—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	10.50 do —	10.— do	10.25
	„ II.	„ 1 „	9.50 do —	9.75 do	10.—
	„ III.	„ 1 „	8.50 do —	9.— do	9.50
	Krave, klobasarice	„ 1 „	3.50 do 5.—	4.25 do	5.—
	(Prigon v Lj. 110, v Mar. 502 glav.)				
	Teleta	žive teže 1 kg	14.— do 15.—	— do	—
Preseči	6—8 tednov stari	kom.	150.— do 300.—	200.— do	250.—
	3—4 mesece stari	„	— do —	350.— do	400.—
	5—7 mesecev stari	„	— do —	450.— do	500.—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10.— do	12.50
	debel	mrtve 1 „	— do —	17.— do	18.—
	(Prigon v Lj. 136, v Mar. 533 glav.)				
Peri-	piščanec	kom.	15.— do 25.—	12.— do	35.—
	kokoš	„	25.— do 30.—	35.— do	40.—
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko	1 lit.	2.50 do 3.—	2.50 do	3.—
	smetana	1 „	— do —	12.— do	14.—
	čajno maslo	1 kg	44.— do 48.—	50.— do	60.—
	surovo maslo	1 „	40.— do —	36.— do	40.—
	bohinski sir	1 „	34.— do 40.—	— do	—
	sirček	1 „	8.— do 10.—	5.— do	7.—
Kuh-	jajca	kom.	1.25 do 1.50	1.25 do	1.50
	trda drva	1 m ³	180.— do —	125.— do	160.—
	mehka drva	1 „	80.— do —	90.— do	100.—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Franc Trček. — Za tiskarno odgovoren Janez Vehar.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40 % KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke prvovrstne kvalitete. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
bmelj	180—250 kg.

Sedaj jeseni naj vsak gnoji ozimine in vinograde z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno.

Agrikulturni kemični urad za kalijevo gnojenje v Zagrebu, Trg burze 3 II.
40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleks po Din 1100.— za komad, Ara 16 po Din 1420.—
 Travniske brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—
 Trijerji (originalni Heldovi) razr. II/2 po Din 3100.—, II/1a po Din 2250.— komad, V/2 po Din 4500.—
 Trijer „Feniks“ po Din 3500, špiralni po Din 1500.
 Trijer Feniks II/20 po Din 3100.—, II/23 po Din 5600.—
 Sejalni stroji 13 vrstni znam. 4b po Din 5000; 5 vrstni H5b po Din 1650 „Budućnost“ po Din 4500.
 Slamoreznice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—, VFS12 s sklopko in verigo po Din 2900.—
 Slamoreznice Borek: JS8 po Din 1680.—, VFS12 po Din 2150.—, VFS64 z verigo po Din 2770.—, HLC za ročni ali motorni pogon po Din 2800; ERS s tremi noži po Din 5700.
 Slamoreznica na motorni pogon EAS po 3600 Din.
 Robkači za koruzo EMRV z ventilatorjem po Din 1180.—, EMR po Din 1120.
 Robkač za koruzo „Agrar“ 1100 Din.
 Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg. Din 750.—
 Planeti števil. 18 ročni po Din 170.—
 Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.
 Žitočistilnik Exner 4b po Din 2000.
 Žitočistilnik, navadni po Din 1500.—
 Vitelj (gepelj) EGB po 3230 Din.
 Vitlji (gepelj) EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelj ER po Din 1630, D800 po Din 540.
 Mlatilnica za deteljo EVS Din 1850.
 Mlatilnica za deteljo EVSM Din 1650.
 Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4950.—, „Gloria 3“ Din 3800.— MK2 za ročni pogon po Din 850.—
 Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.
 Bencin - motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500, 3HP s pumpo 17.000 Din.
 Reporeznica, domača, mala 350 Din, velika 700 Din.
 Reporeznica „Borek“ EWB po 800 Din, EWAD po 630 Din.

»Radevolje Vam potrjujem, da uporabljam Thürpil že več let, ter sem imel s tem očuvanim sredstvom proti griži pri teletih vedno dobre uspehe.«

Najemnik posestva v. H. v T.

Zahtevajte pristni Thürpil in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopstvo: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Za rejo slabotne, zahirane in oslabele živine, posebno pa za okrepjenje mlade in breje živine je brez dvoma najuspešnejše

TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO

ki je tudi od raznih učnih zavodov priznано in pohvaljeno. Dobi se pri **M. TEŽAK, Zagreb, Gunduličeva ulica 13, ter v Ljubljani pri Gospodarski zvezi, Dunajska cesta.**

KNJIGOTISK LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

VSA TISKARSKA IN LITOGRAFIČNA DELA V ENI ALI VEČ BARVAH: VIZITNICE, KUVERTE, CENIKE, RACUNE, PLAKATE, TABELE, KNJIGE, SLIKE, AKCIJE, ZADRUŽNE TISKOVINE ITD.
KONKURENČNE CENE!

J. BLASNIKA NASL.
LJUBLJANA, BREG 10-12.

SADJARJI!

pokončujte sadne škodljivce z

ARBORINOM!

Arborin uporabljamo z najboljšim uspehom v pozni jeseni in pozimi, ko ni listja na drevju. Z arborinom uničimo krvavo uš, listne uši, kaparja; z njim odstranjujemo mah, in lišaje, lečimo rakove rane itd.

„CHEMOTECNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebeltov in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.
 Cena: 5 škat, 46 Din, 10 škat, 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
 Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. poštn. hran. 10.704. Telefon št. 13.

nudi **popolno varnost** za vse vloge, ker jamči za iste **razen** hranilničnega premoženja **mestna občina Brežice** z vsem svojim premoženjem in **vso davčno močjo**. Tudi **rentni davek** plača hranilnica sama. — Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja. — Dovoljuje posolila na vknjižbo, proti poročtvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan razen nedelj in praznikov od 8-12 in od 14-19. ure.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.— vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vsaakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Sadno drevje

visoko in poldebelno, oddaja za jesensko in pomladansko sajenje drevesnica V. Stopar v Velenju. 244

Sadna drevesa.

Visokodebelne jablane, hruške, češnje, orehe kakor tudi najboljši vrste od priličnih, in več sto divjih kostanjev. (Cena po dogovoru, pismeno ali ustmeno) ima na prodaj: Jakob Pintar, sadjerejec pri Sv. Tomažu, pošta: Bukovica nad Skofjo Loko. 248

Ležeči zvončasti viteli,

skoraj nov, znamke Melichar-Umrath, Praga-Bubna, ima na prodaj Oskrbištvu graščine Thurn, Velenje. 244

Dva montafonska bika

enoletna, zelo lepa, najboljšega rodu in

2—3 vagone krompirja

prvovrstne sorte, ima na prodaj: Oskrbištvu graščine Marenberg. 243

Bolni na pljučih

Več tisoč ozdravljenih!
Zahtevala takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranitve

ki je rešila že mnoge. Porablja se lahko ob vsakem načinu življenja in po more, da bolezen prei premagamo. Nočno potenje in kašelj prenehata, celotna teža se poveča, postopno poplajnenje pa odstrani bolečine.

Resni možje

zdravniške znanosti potrjujejo izvrstnost moje metode in jo radi odražajo. Čim prej pričnete z mojim načinom hranjenja, tem bolje.

Popolnoma brezplačno

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Ker moj zalagatelj razpošlje vsega samo 10.000 komadov brezplačno, pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko prištevali med srečne prejemnike te knjige.

Georg Fulgner, Berlin, Neuköln, Ringbahnstrasse 24, Abt. 649.

Brezov les

gladek, v dolžini od 1,5 m dalje in v debelini od 14 cm naprej kupim v vsaki množini proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na upravo „Kmetovalca“ pod „Brezov les“ št. 262. 262

Plemenske kunce (zajce)

vseh plemenih pasem ima vedno na prodaj „Odssek za reje kuncov Kmetijske družbe v Ljubljani.“ (Vsa pojasnila dale tajništvo odsseka). 261

RADIO - Unda, Philips, Noris.

Detektoraparati 606 Din 65; Noris-Kristal Din 25; Noris-slušalke Din 75. Elektronski sprejemni aparat na baterijo in akumulator, elektronski sprejemni aparat na stensko stikalo. Anodni aparati za izmenični ali istosmerni tok. Transformatorji, izpravljalci, zvočniki, elektronke, akumulatorji, ojačevalci in elektrodoze za gramofone itd. Zahtevajte ponudbe in predvajanja. Teodor T. Drenig, Ljubljana 1, Drenikov vrh 1. 260

Bika

mešane pasne, 13 mesecev starega, ima na prodaj Janez Jeri, posestnik, Zalog 15, p. Dev. Mar. v Polju. 259

Lepo kobilo

toplokrvno, 2 in pol letno, visoka 155 cm, ima na prodaj: Podgoršek Andrej, posestnik v Skarčurcih št. 15, p. Vodice nad Ljubljano. 258

Erinje in fige za žganjekuho

dobavlja najugodnejše veletrgovina Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbe. 257

Mesarskega vajenca

14 let starega, z vso oskrbo v hiši, sprejme takoj Franc Lovše, mesar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 47. 256

Lepo brejo svinjo

ima na prodaj Ivana Legat, Lesce 14. 255

Vabilo

na občni zbor Kmetijske gospodarske zadruge v Bohinjski Bistrici, r. z. z. o. z., ki bo dne 3. novembra 1929 ob 2. uri popoldne v dvorani občinskega doma z dnevnim redom: 1. Poročilo načelnstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Potrdjenje računskega zaključka. 5. Volitev načelnstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Raznotherosti. — Načelnstvo. 265

1000 dinarjev

Vam plačam, ako Vaše bradavice, kurja

očesa, trdo kožo, izrastke, ne odstranite zane-ljivo v času 3 dni z „Ria“ balzomom brez bolečin, brez nevarnosti, brez noža. Zdravniška priporočila: Dr. Cyrakus B., Wien piše: Sem zadovoljen z „Ria“ pošljite mi še 24 lončkov, ker jih bom uporabljal pri svojih pacijentih. Cena z garancijskim pismom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

Dr. NIC. KEMÉNY, Košice (Kaschau), Poštni predal 12/R 14. ČSR.

I. JAX & SIV
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporočila bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino n obrt.
Vozna koleša Styria Dürkoop, Ceniki zastoj in franko.

Kmetško posestvo

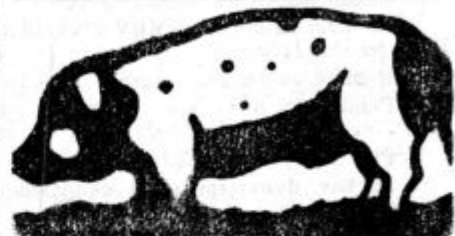
(50 oravov) oddam v najem) s hišo, gospodarskim poslopjem, živim in mrtvim inventarjem ter živčno zalogo s 1. novembrom družini s 3 do 4 delazmožnimi člani. Ponudbe na: Milka Madronič, Daljne njive 11, p. Vinica pri Črnomlju. 254

Želod

bukov žir, jelove storže, divji kostanj in suhe gobe kupuje vsako množino FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10. 264

Jabolčne divjake

jako lepe, 7—9 mm debele nudi po 50 Din za 100 komadov: Ivan Potočnik, Dobračeva, pošta Žiri. 263

Varujte svoje prasiče pred boleznijo!

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prasičev je vedno učinkujoče zdravilo, ker očisti prebavila in odvaja iz njih kužne bacile! Pospešuje tek in reje zdravim živalim ter pri obolelih pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice. Zato imajte ta prašek vedno doma ter ga podajte 2 krat na teden svojim prasičem, da ne bodo oboleli in se bodo dobro redili! 1 zavoj z opisom bolezni in živnozdravniškim navodilom 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pisnu naprej poštne prosto, sicer povzeto! V zalogi vsa druga zdravila za živino! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Naroča in dobi se edino v lekarni „pri angelju varhu“ na Vrhniki! 159

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse selme na Kranjskem, Koroškem, Stajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Juljski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — tabele hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — ostanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl. d. d. v Ljubljani.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1 ¹ / ₂ stran	Din 2400—	1 ¹ / ₆ strani	Din 400—
1 ¹ / ₂ strani	Din 1200—	1 ¹ / ₈ strani	Din 300—
1 ¹ / ₃ strani	Din 800—	1 ¹ / ₁₂ strani	Din 200—
1 ¹ / ₄ strani	Din 600—	1 ¹ / ₂₄ strani	Din 100—

Priloga listu stane Din 1500—. **Maša naznanila** do 20 besed stanejo Din 20— vsaka nadaljnja beseda 1 Din.

Kmetovalci udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Metijska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkih pri g. Lovro Petovariu; v Murski Soboti pri tvrčki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurja ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Semena:

Dioseška vlastelinska pšenica po Din 3.40, vlastelinska rž po Din 3.30, Grahora po Din 6.— za kg.
Inkarnatna (rdeča) detelja po Din 14.— za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg. samo vagonске pošiljke.

Apnenčev zdrob istotako.

Kaljeva sol 42% pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 180.— za 100 kg, franko vsaka postaja, na drobno Din 186.—

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg Din 92.— Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žilindra na bazi 18% pri odjemu 15.000 kg po Din 116.— za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 117.— za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 118.— za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122.— za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6.— pri 100 kg.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.20 za kg, na drobno Din 4.20 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolščobe po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in tolščobe po Din 3.80.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6.50 za kg, na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtnе potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter, tenke po Din 8.—

Gumijeve kroglice po 2.— in 2.50 Din, plošče po Din 10.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Modra galica 98/99% po 8.20 Din.

Natrijev bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

Porzol preizkušeno sredstvo za prašenje semena proti snetjivosti v zavrtkih po 200 gr Din 20.—

Rafijevo liče, kg po 24.— Din.

Saksonija aparat za konzerviranje sadja po Din 160.—

Salodín (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulíkol (koloidalno žveplo) proti oidiju, 1 kg po Din 120. po 1 kg Din 120.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnica Holder po Din 1500.

Škropilnica Nechwile po 1300 Din.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original, Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijske družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original, Austria po Din 500.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90.— za komad, razpršilnik za trte mali po Din 40.—, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—

Grozni mlin „Ela“ po Din 1080.

Rebljane mreže, pocinkane in bakrene, pocinkane po 420 Din.

Stiskalnica za sadje 75 litrov po 2200 Din, 150 litrov po 2850 Din.

Grozni rebljač „Agrar“, mali po Din 1100, EL1 po 2300 Din.

Grozni mlin (inozemske tvrdke) 65 kg teže po Din 1580.

Grozni rebljač, Ideal 8 prenosljiv po Din 2550.

Grozni rebljač (inozemske tvrdke) po Din 5450.

Sadni mlini od Din 1450.— do 4250.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 3.90 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.20 za 1 kg.

Žveploví trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.—, nahrbtni Vermorel po Din 450.—, Kovina po Din 420.—

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škjarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 30.

Drevesne škjarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezdní Din 135.— do 150.—, peresa k škjarjam po Din 1.—

Drevesne škjarje Kunde od Din 40 do 190.—

Drevesne žage Din 40.— do 90.—

Drevesne ščetí (krtače), za čiščenje debel na starem drevju od Din 22.— do Din 40.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—

Strgule za drevje po Din 30.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Vrtné zalivalke „Jajag“ 10 l Din 180.—, 12 l Din 200.—, 14 l Din 215.—, 16 l Din 225.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. Din 1850.

Gumljevi seski za teleta po Din 30, komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000, A za 200 lit. po Din 2800. „Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din. za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Plnje št. 1. za 5 l po Din 620.—, št. 2. za 10 l po Din 750.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kaštel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45, 500 g po Din 200.—

Sikuro, hlevski odpjenjač komad Din 26.—

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 290/420 cm po Din 1150.—

Gnojnične sesalke E 375 cm Din 800; E 400 Din 850; E 450 Din 900; F 375 Din 950; F 400 Din 980; F 450 Din 1000; G 290/400 cm 890; G 320/400 cm 900; G 350/500 cm Din 870.

Razpršilniki za gnojnične posode po Din 110 in Din 130.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolž. 3.5 m po 1300 Din.

Razpršilnik za gnojnične zovove po Din 210.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160; kateter (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8; klešče za vdevanje teh obročev po Din 170; zračni filter po Din 110; gumijasti balon k temu po Din 35; zaustavljač (proti vhaianju sravnice) po Din 40; irigatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65.

Živinska sol se dobi v skladišču Kmet. družbe v Celju v vrečah po 50 kg á Din 72.— z vrečo.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne 10—16 zob po 12.50—20 Din.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m—50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 rogli po Din 13.—, s 4 po 14.— Din.

Vile s 3 rogli, garantirano po Din 23.—, s 4 po 25.— Din.

Francoski ključí (francozi) Rapid mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600.—, D10MN po Din 1050.—, D9SS po Din 1100.—

D7MN po Din 900.—, s plužno na vijake Din 1150.—; D6MN po Din 750.—; D5MN po Din 700.—; obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obračalno osjo po Din 1300; dvojni obračalni plug BW5 po 1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—

Ospalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.—

Glave D9SS po Din 410.—, D7MN po Din 300.—; D6MN po Din 270.—; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300.— Din; HNW7 po Din 470.—

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600.—, z 9 peresnimi noži po Din 1700.—

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugí HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din 870.—, UP7 po Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Dvodelné njivske MI 780 Din, MII 750 Din, MIVb 600 Din, GE3 po Din 1150.—

Lahke posevne IVaL po Din 520.—; IVbL po Din 450.—

Deske za D6MN po Din 90.—; za D7MN po Din 100.—

Travníški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.